

Raadsvoorstel

Burgemeester en wethouders

Jaargang	:	2019
Zaaknummer	:	231802
Datum	:	29 januari 2019
Onderwerp	:	Ophoging budget duurzaamheidslening en Verordening Duurzaamheidslening SVn Alphen aan den Rijn Particuliere Woningverbetering 2019.

Voorstel:

- 1 De geactualiseerde verordening van de Duurzaamheidslening SVn Alphen aan den Rijn Particuliere Woningverbetering 2019 vast te stellen;
- 2 Eenmalig €1.500.000,- beschikbaar te stellen voor het SVn Duurzaamheidslening budget;
- 3 De benodigde dekking voor de interne rentelasten, totaal €562.500,-, over de looptijd (15 jaar) van de leningen, te dekken middels een onttrekking aan de reserve duurzaamheid en te storten in een nieuw te openen reserve kapitaallasten "Duurzaamheidsleningen SVN".

Kerngegevens

Publiekssamenvatting

De inwoners van Alphen aan den Rijn vinden duurzaamheid belangrijk. Dit blijkt ook uit de jaarlijkse groei van het aantal aanvragen voor de duurzaamheidslening. In 2018 zijn meer dan 190 leningen verstrekt voor duurzame maatregelen. Drie keer meer dan de voorgaande jaren. In de afgelopen vier jaar is met behulp van de lening onder meer 6346 m² aan zonnepanelen gerealiseerd en wordt jaarlijks meer dan 335 ton aan CO₂ gereduceerd.

Om er voor te zorgen dat de inwoners van Alphen aan den Rijn gebruik kunnen blijven maken van de succesvolle duurzaamheidslening heeft de gemeente besloten het budget aan te vullen met €1.500.000,- tot in totaal €3.750.000,-.

Inleiding

In 2014 heeft de gemeente drie duurzaamheidsregelingen vastgesteld om haar inwoners op weg naar een energie- en CO₂ -neutrale samenleving te stimuleren en te faciliteren. Echter om dit doel te bereiken moeten alle zeilen bijgezet worden. Met deze gedachte en ambitie heeft de

Gemeente Alphen aan den Rijn in 2014 een revolverend fonds ingesteld voor drie typen gunstige leningen: de Duurzaamheidslening, de Stimuleringslening en de Green Deallening.

Impact duurzaamheidslening

Van de drie regelingen is de duurzaamheidslening nog steeds een groot succes. Tot en met 2018 zijn in totaal 408 duurzaamheidsleningen verstrekt. Met behulp van de duurzaamheidslening is in 4 jaar meer dan 335 ton aan CO₂ gereduceerd. De meest voorkomende maatregel waarvoor de lening voor wordt aangevraagd is voor de aanschaf van zonnepanelen. In 4 jaar tijd zijn met de lening 6346 m² aan zonnepanelen gefinancierd. Andere maatregelen waar leningen voor worden gevraagd zijn: warmtepompen, HR++ glas en isolatie (dak, gevel, spouwmuur, vloer). Alphen aan den Rijn is dan ook tot succesvolste gemeente bestempeld door SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten).

Budget

De toename in het aantal aanvragen is een goed teken. De inwoners van Alphen aan den Rijn zijn zich bewust van het belang van duurzaamheid, duurzame energie en energie besparen. De toename in het aantal aanvragen heeft ook een impact op het budget van de Duurzaamheidslening. De duurzaamheidslening is een revolverend fonds. In dit fonds vloeien de aflossingen van het uitgeleende geld weer terug en is deze opnieuw beschikbaar voor nieuwe leningen. Op dit moment is het aantal aanvragen veel groter dan de aflossingen, waardoor het budget voor de duurzaamheidslening zich niet snel genoeg aanvult en dreigt op te raken. Het succes van de Duurzaamheidslening heeft ertoe geleid dat er op dit moment nog maar €285.000,- van het budget van €2.250.000,- over is. Om te voorkomen dat het budget uitgeput raakt en om er voor te zorgen dat de inwoners gebruik kunnen blijven maken van de gunstige leningen is het gewenst om het budget van de Duurzaamheidslening eenmalig te verhogen met €1.500.000,-.

In totaal staat er nu ongeveer € 2.205.000,- budget uit aan leningen waarvan de meeste (leningen onder de €7.500,-) in 10 jaar worden afbetaald en een aantal (leningen boven €7.500,-) in 15 jaar worden afbetaald. De aflossingen per jaar verschillen, doordat er ook vroege aflossers zijn. Samen met SVn zal gekeken worden naar de mogelijkheid om een toekomstscenario te maken voor het revolverend budget van de duurzaamheidslening. Op de korte termijn is dit niet mogelijk in verband met de systeemvernieuwing van SVn.

Subsidie

Naar aanleiding van de motie van 23 november 2017 is op 14 februari 2018 toegezegd een onderzoek te doen naar een algemene subsidieregeling. Dit onderzoek heeft geleid tot een gemeentelijke subsidieregeling energiebesparing bestaande woningen Alphen aan den Rijn. Bewoners kunnen subsidie ontvangen voor het treffen van isolerende maatregelen, het aanbrengen van lage temperatuurverwarming en het los koppelen van de woning van het aardgas netwerk. Eigenaren van monumentale panden kunnen daarnaast ook subsidie ontvangen voor een energieadvies. Woningeigenaren (niet-monumentaal) kunnen al via de gemeente tegen een gereduceerd tarief een energieadvies laten uitvoeren. De duurzaamheidslening en subsidieverordening zijn complementair. Terwijl de subsidie zich focust op energiebesparing (no-regret maatregelen) als opmaat naar het aardgasvrij maken van

de bestaande woningbouw, richt de lening zich op zowel duurzame energieopwekking als energiebesparende maatregelen

In 2019 wordt naast de leningen ook een subsidieverordening Energiebesparing bestaande woningen Alphen aan den Rijn aan de Raad aangeboden ter vaststelling. De duurzaamheidslening en subsidieverordening zijn complementair. Terwijl de subsidie zich focust op energiebesparing (no-regret maatregelen) als opmaat naar het aardgasvrij maken van de bestaande woningbouw, richt de lening zich op zowel duurzame energieopwekking als energiebesparende maatregelen. De subsidieverordening wordt in een separaat voorstel aan de raad aangeboden.

Actualisatie verordening

Pelletkachel

In de oude verordening wordt de pelletkachel als duurzaamheidsmaatregel genoemd. De pelletkachel kan een alternatief zijn voor aardgas, een houtkachel of een openhaard. Bij het gebruik van een pelletkachel komt veel minder fijnstof vrij dan bij een houtkachel of een openhaard. Een pelletkachel moet aan veel strengere milieu-eisen voldoen dan houtkachels en openhaarden. De kwaliteit en de professionaliteit waarmee de pelletkachel is geïnstalleerd en onderhouden bepaalt uiteindelijk hoe duurzaam het gebruik van een pelletkachel is als alternatief voor een houtkachel en openhaard. Echter willen we de pelletkachel niet stimuleren als alternatief voor aardgas. Wanneer de pelletkachel geen vervanger is van de houtkachel of openhaard, draagt het bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Als een gemeente met hoge duurzaamheidsambities en zorg voor de gezondheid en leefkwaliteit van haar inwoners willen we dit niet stimuleren.

LED-verlichting

De LED-lamp is een energiezuinig/ duurzaam alternatief voor de gloeilamp en de spaarlamp. Echter ligt de focus op maatregelen die een groter impact hebben en waar grotere financiële bijdragen mee gemoeid zijn. Om die redenen wordt de LED-lamp uit de lijst van duurzame maatregelen geschrapt waar een lening voor aangevraagd kan worden.

*Actualisatie n.a.v. raadscommissie**

Lage temperatuurverwarming

Naast de eerder genoemde wijzigingen is aan de lijst met duurzame maatregelen waar een duurzaamheidslening voor aangevraagd kan worden naar aanleiding van de raadscommissie Ruimtelijk en Economisch Domein van 14 maart 2019 de lage temperatuurverwarming opgenomen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De ambitie is om in 2050 energie- en CO₂-neutraal te zijn als gemeente. Hierin probeert de gemeente haar inwoners zo veel mogelijk te stimuleren en zo goed mogelijk te ondersteunen en faciliteren. De duurzaamheidslening maakt het voor inwoners (financieel) aantrekkelijk en laagdrempelig om daadwerkelijk actie te ondernemen en hun huis klaar te maken voor de energietransitie (aardgasvrij in 2050).

Kader

- Coalitieakkoord 2018–2022 (“Groene stad met Lef!: Met krachtige buurten en dorpen”);
- Actieprogramma Duurzaamheid 2017–2020;
- Verordening Duurzaamheidslening SVn Alphen aan den Rijn Particuliere Woningverbetering (datum inwerkingtreding 27-05-2017).

Argumenten

Om de ambitie om in 2050 geheel energie- en CO₂- neutraal te zijn is versnelling nodig en moeten alle zeilen bijgezet worden. Uit het aantal groeiende leningen die zijn aangevraagd is te zien dat de inwoners van Alphen aan den Rijn duurzaamheid ook steeds belangrijker vinden.

Ondanks dat de duurzaamheidslening een revolverend fonds is, heeft dit een impact op het budget van de duurzaamheidslening. Doordat op dit moment het aantal aanvragen veel groter is dan de aflossingen wordt het budget voor de duurzaamheidslening niet snel genoeg aangevuld. Om inwoners te kunnen blijven stimuleren en faciliteren is het noodzakelijk dat het budget wordt opgehoogd. Wanneer het budget niet wordt opgehoogd hebben we te maken met dat inwoners moeten wachten totdat het fonds zichzelf weer heeft aangevuld. Dit zorgt voor vertraging in de energietransitie en ontmoediging van inwoners. Om inwoners ook hierin te kunnen blijven faciliteren en stimuleren is het belangrijk dat het budget opgehoogd wordt.

Duurzaamheid

Alphen aan den Rijn is een ambitieuze gemeente als het gaat om duurzaamheid. Gemeente Alphen aan den Rijn is op diverse schaalniveaus bezig met de energietransitie om in 2050 fossiel brandstofvrij, energie- en CO₂- neutraal te zijn. Echter is versnelling nodig om de ambities te behalen. De bestaande duurzaamheidsregelingen dragen hieraan bij. Door inwoners met deze regeling te stimuleren om hun woningen te verduurzamen werken we samen aan een duurzame, gezonde en toekomstbestendige Alphen aan de Rijn.

Financiële consequenties

We verstrekken volgens dit voorstel aan SVn een lening van € 1.500.000,-. Dit heeft effect op de begroting. Het effect bestaat met name uit de interne rentekosten die wij als Gemeente Alphen aan den Rijn berekenen bij het uitzetten van liquide middelen (i.c. lening). Het beslag op middelen (kapitaaluitzetting) leidt tot structureel 2,5% rentekosten (peildatum 1 januari). Dit percentage is gebaseerd op de integrale omslagrente conform het vastgestelde rentebeleid (2015 45587). Vanaf 2019 bedraagt deze rente 2,5%. Voor de betreffende lening bedragen de structurele kosten daarom € 37.500,- (totaal over de looptijd (15 jaar) € 562.500,-). Hoewel tot nu toe het niet is voorgekomen, is er sprake van risico voor leningen die ondanks voorzorgmaatregelen niet worden afgelost.

Tot nu toe heeft de raad een budget van €2.250.000,- beschikbaar gesteld voor de duurzaamheidslening van SVn. Samen met de voorgestelde aanvulling van €1.500.000,- is in totaal een bedrag van €3.750.000,- uitgezet bij SVn.

Risico

Een aspect met invloed op de gemeentelijke begroting is het risico dat mogelijk een aantal leningen niet zal worden afgelost. Dit risico is en blijft aanwezig. SVn doet weliswaar bij het aangaan van de lening een beoordeling op kredietwaardigheid, maar deze beoordeling is een momentopname en houdt geen rekening met nieuwe ontwikkelingen als bijvoorbeeld een terugval in inkomen. Bij voorbaat is geen inschatting te maken hoe groot dit risico is. Hoewel tot nu toe het niet is voorgekomen, is er sprake van risico voor leningen die ondanks voorzorgmaatregelen niet worden afgelost. Deze risico's worden opgevangen middels het beschikbare/berekende weerstandsvermogen dat onderdeel is van de algemene reserve.

Stringent begrotingsbeleid

Er zijn middelen nodig voor de dekking van de rentecomponent. Deze middelen zullen in 1e instantie gevonden moeten conform stringent begrotingsbeleid gevonden worden binnen:

- 1) het desbetreffende programma waar duurzaamheid/milieu aan gekoppeld is (dit betreft programma 3 Duurzaam , middels her-allocatie van de budgetten binnen dit programma);
- 2) de totale begroting(s)ruimte;
- 3) algemene dekkingsmiddelen (taakstelling/Algemene reserve /Nuon reserve afhankelijk van het incidentele dan wel structurele karakter van de aanvraag).

Na toetsing conform het “stringent begrotingsbeleid” is gebleken dat financiële ruimte gevonden is die kan worden ingezet ter dekking van het in dit voorstel genoemde kosten. Budget/dekking kan worden gevonden in de reserve Duurzaamheid. De totale rentekosten over de looptijd (15 jaar) bedragen (15 x € 37.500,-) € 562.500,-. Dit budget wordt onttrokken aan de reserve duurzaamheid en gestort in een nieuw te openen reserve kapitaallasten “Duurzaamheidslening SVN”. Vanuit deze reserve zal jaarlijks € 37.500,- worden onttrokken ter dekking van de rentelasten. Met deze kosten wordt een fonds gefinancierd dat weer revolverend inzetbaar is en waar meer inwoners gebruik kunnen maken van een lening voor duurzame maatregelen aan hun woningen.

Reserve Duurzaamheid (Ruimte)							
<i>(Bedragen x € 1.000; + = voordeel ; - = nadeel)</i>							
Verloop komende jaren		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Saldo per 1 januari	€	-	4.848	3.308	2.200	1.807	1.807
Bij: kadernota 2017	€	5.000					
Bij: Kadernota 2019: 4.08 Meer geld voor duurzaamheid				1.000			
Bij: Kadernota 2019: 4.04 Dekking subsidietrajecten ESC				-			
Af: Project verduuzaming gemeentelijk vastgoed	€	-96	-324				
Af: Uitvoering duurzaamheidsprogramma 2017 - 2019	€	-56	-1.216	-635	-393		
Af: Uitvoering duurzaamheidsprogramma 2020 - en verder							
Af: Benutten subsidietrajecten ESC				-			
Af: Energietransitie Midden-Holl. Energie-akkoord Holl. Rijnland				-150			
Af: Subsidiebudget energiebesparing bestaande woningen (228221)				-560			
Af: Duurzaamh.maatregelen diverse gebouwen (155967)				-200			
Af: Raadsvoorstel ophogen subsidiebudget duurzaamh.leningen				-563			
Saldo per 31 december	€	4.848	3.308	2.200	1.807	1.807	1.807

Reserve kapitaallasten Duurzaamheidslening SVN						
<i>(Bedragen x € 1.000; + = voordeel ; - = nadeel)</i>						
Verloop komende jaren	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Saldo per 1 januari	€ -	€ 563	€ 525	€ 488	€ 450	€ 413
Bij: Raadsvoorstel ophogen subsidiebudget duurzaamh.leningen	€ 563					
Af: Dekking rente last duurzaamheidslening		€ -38	€ -38	€ -38	€ -38	€ -38
Saldo per 31 december	€ 563	€ 525	€ 488	€ 450	€ 413	€ 375

Realisatie

Het ophogen van de duurzaamheidslening wordt via de gebruikelijke communicatiekanalen aan inwoners kenbaar gemaakt.

Bijlage(n):

- Verordening Duurzaamheidslening SVn Alphen aan den Rijn Particuliere Woningverbetering 2019.

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris,

de burgemeester,

Besluit

Gemeenteraad

Jaargang	:	2019
Zaaknummer	:	231802
Onderwerp	:	Ophoging budget duurzaamheidslening en Verordening Duurzaamheidslening SVn Alphen aan den Rijn Particuliere Woningverbetering 2019

De raad van Alphen aan den Rijn,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 januari 2019,

besluit:

- 1 de geactualiseerde verordening van de Duurzaamheidslening SVn Alphen aan den Rijn Particuliere Woningverbetering 2019 vast te stellen;
- 2 eenmalig €1.500.000,- beschikbaar te stellen voor het SVn Duurzaamheidslening budget;
- 3 de benodigde dekking voor de interne rentelasten, totaal €562.500,-, over de looptijd (15 jaar) van de leningen, te dekken middels een onttrekking aan de reserve duurzaamheid en te storten in een nieuw te openen reserve kapitaallasten "Duurzaamheidsleningen SVN".

Gewaarmerkte bijlage(n):

- Verordening Duurzaamheidslening SVn Alphen aan den Rijn Particuliere Woningverbetering 2019.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 28 maart 2019.

De raad van Alphen aan den Rijn,

de griffier,

de voorzitter,

drs J.A.M. Timmerman

mr.drs. J.W.E. Spies